

Algemene beschouwingen 2022

PvdA Raalte Algemene Beschouwingen 2022

Algemeen

De laatste algemene beschouwingen in deze raadsperiode zijn gelukkig weer “normale” beschouwingen, waarbij, anders dan vorig jaar, iedereen aanwezig kan zijn. (tenminste, zo lijkt het op het moment dat ik dit schrijf....)

Hoewel de corona-problematiek nog lang niet voorbij is, zijn in onze gemeente verreweg de meeste inwoners gevaccineerd, en gaat de samenleving steeds meer terug naar dat wat we gewend zijn.

Het afgelopen jaar was voor velen een moeilijk jaar. Zeker voor degenen die direct werden geconfronteerd met Corona. Maar ook scholieren die thuis moesten blijven, ouderen die vereenzaamden, mensen die niet bij familie of vrienden op bezoek konden gaan, bedrijven die het moeilijk hadden, en in sommige gevallen, mensen die hun baan verloren, en de zorg die overspoeld werd en operaties moest uitstellen.

Wij spreken onze waardering uit voor onze burgemeester, het college en de ambtelijke organisatie, die ervoor hebben gezorgd dat ook in de afgelopen periode het werk, waar mogelijk digitaal, gewoon doorging, en dat de mensen gewoon een beroep op de gemeente konden doen. Ook hebben wij grote waardering voor de wijze waarop de meesten van onze inwoners zich houden en hebben gehouden aan de coronamaatregelen.

Ook vorig jaar heb ik al mijn respect en dank uitgesproken aan de mensen die werken in de zorg, die met een enorme werkdruk te kampen hebben, en die zich blijven inzetten voor het welzijn van anderen. Het respect voor deze mensen is bij mij het afgelopen jaar alleen maar toegenomen.

Een paar weken geleden heeft het Sociaal Cultureel Planbureau geconstateerd dat in de periode tussen 2014 en 2020 de structurele sociale ongelijkheid in Nederland nauwelijks is veranderd, ondanks de overwegend gunstige economische omstandigheden en beleid gericht op juist het verminderen van ongewenste sociale verschillen. De coronapandemie heeft die verschillen versterkt. “Het is daarom denkbaar”, stelt het SCP, “dat de coronapandemie niet alleen op dit moment de bestaande tegenstellingen uitvergroot, maar ook op langere termijn de minderbedeelden op grote afstand zet wat betreft geld, relaties, cultureel kapitaal en gezondheid.”

Voor de PvdA staat daarom de vraag centraal hoe wij kunnen voorkomen dat de tegenstellingen in Raalte verder worden vergroot, terwijl er grote opgaven liggen op het gebied van wonen, duurzaamheid, en zorg, terwijl op langere termijn het financieel perspectief er minder rooskleurig uitziet.

Geschikte woningen voor iedereen.

De afgelopen tijd hebben we gezien dat er een enorme druk is ontstaan op de woningmarkt. De concurrentie is groot, de prijzen stijgen met de maand, en voor starters is het vrijwel onmogelijk om via de koopmarkt een huis te vinden. Het is voor ons een eerste prioriteit dat we hier iets aan doen.

Al jaren geven we aan dat er anders moet worden gebouwd. Zoals ook blijkt uit de woningmarktonderzoeken van de afgelopen 10 jaar, zullen er vooral kleinere huizen moeten worden gebouwd.

Nu wordt het tijd dat we dit ook eens echt gaan doen. Vooral woningen die geschikt zijn voor starters. Daarbij moeten we ook wat doen aan de kosten. Er zijn in het land allerlei voorbeelden hoe dit op een financieel handige wijze kan worden opgepakt. Bijvoorbeeld door de grondprijzen te verlagen, hetgeen bij latere verkoop van de woning weer wordt gecorrigeerd, of door als gemeente zelf woningen te bouwen, deze gericht toe te wijzen, en dmv anti-speculatievoorwaarden te voorkomen dat deze direct weer worden doorverkocht. (motie 1)

Daarnaast moeten er voldoende betaalbare huurwoningen zijn. Jongeren mogen niet overgeleverd zijn aan de vrije sector, waar huren worden betaald die voor velen onbetaalbaar zijn. Bovendien zijn de toetsingseisen van particuliere huurders soms te gek voor woorden. Bied jongeren toekomstperspectief met goede doorstromingskansen in de woningmarkt.

Ook zien we dat door de toenemende vergrijzing behoefte is aan levensloopbestendige woningen in alle kernen.

In elke kern moeten voldoende woningen beschikbaar zijn voor iedere doelgroep. Dat is het uitgangspunt waarover we het allemaal eens zijn. De huidige uitwerking van het woningbeleid, stemt de PvdA ontevreden.

Ouderen moeten kunnen blijven wonen op de plek die men wil. Daar staan wij voor. Dwing ouderen niet te verhuizen naar andere plaatsen of locaties. Wel is het goed om het aantrekkelijk te maken om naar een kleinere woning door te stromen. Zorg daarom voor leefbare dorpskernen met voldoende voorzieningen. Daarnaast moeten woningen levensloopbestendig gemaakt worden, zodat ouderen daar langer kunnen blijven wonen. Deze woningen moeten in alle kernen staan.

Dat is betekent: totaal anders gaan bouwen, en niet meer van hetzelfde, want met dat laatste creëren we een probleem voor de toekomst, en het is nu al in sommige wijken lastiger om een woning te verkopen. Dit werkt segregatie in de hand. De inzet zal echt gericht moeten zijn op doorstroming. (motie 2)

Er zijn keuzes nodig om een goede woningvoorraad op de lange termijn te realiseren. Besturen betekent ook besluiten nemen die niet iedereen leuk vindt.

Sociaal Beleid.

Iedereen is primair verantwoordelijk voor zijn eigen bestaan. Alleen voor degenen die daartoe niet zelf in staat zijn, zorgt de overheid voor het vangnet. Solidariteit is voor de PvdA nog altijd een belangrijk woord. De overheid moet niet afwachten tot het mis gaat met mensen en dan ingrijpen. De overheid biedt de helpende hand, signaleert bepaalde zaken en bemoeit zich actief met haar inwoners. Allemaal om het welzijn van iedere burger te verhogen.

Nu de meeste financiële ondersteuningsmaatregelen (NOW, TOZO, TOA enz) per 1 oktober zijn gestopt, zal er mogelijk een groter beroep worden gedaan op uitkeringen, minimaregelingen en schuldhelpverlening. Ondernemers en burgers dreigen nu in de knel te komen.

Naast de energietransitie maakt de sterke stijging van de energielasten op dit moment de dreiging van energiearmoede voor veel inwoners van Raalte steeds reëler. Uit een onderzoek van TNO blijkt dat nu al ca 6,3% te kampen heeft met energiearmoede, een percentage dat nog flink hoger kan worden bij de energietransitie. (48% van de mensen heeft volgens TNO niet de middelen om zelfstandig hun woning te verduurzamen) Naast de technische aspecten moet wat de PvdA betreft dan ook het voorkomen en tegengaan van energiearmoede centraal staan in de energietransitie.

Het Rijk heeft 150 mln beschikbaar gesteld voor gemeenten, om de gevolgen van de energiearmoede iets te beperken. Dit zal één van de bronnen moeten zijn waarmee we voor onze inwoners dit probleem willen beperken. (motie 3)

Daarnaast vraagt de fractie zich af of de huidige sterke stijging van de energietarieven als bijzondere omstandigheden grond kunnen zijn voor het toekennen van bijzondere bijstand.

Wij verwachten van de gemeente een proactieve houding om te voorkomen dat het echt mis gaat.

De wijze waarop het college dit in het afgelopen jaar heeft opgepakt, en de gedragslijn zoals we die hebben vastgesteld in het “Koersdocument corona”, geven ons alle vertrouwen dat dit ook nu goed wordt opgepakt.

Onderwijs.

Dit is juist één van de onderwerpen die het afgelopen jaar de sociale ongelijkheid heeft vergroot. Uit de landelijke onderzoeken blijkt immers dat de sluiting van de scholen tijdens de lockdown ertoe heeft geleid dat juist de meer kwetsbare kinderen een extra achterstand hebben opgelopen. Wij verwachten van het college, samen met de scholen, hierop een actieve aanpak en extra aandacht.

Duurzaamheid

Voor de PvdA is duurzaamheid, een gezonde gemeente niet alleen nu maar ook voor volgende generaties, één van de prioriteiten. Een gezonde gemeente is een gemeente waar het welzijn van de inwoners voorop staat. Zowel fysiek als mentaal. Fysiek betekent dat de inwoner geen last heeft van de uitwassen van intensieve veehouderij, akker- en tuinbouw. Of van de uitstoot van de industrie en de geluidsoverlast van het verkeer.

Het is vaste prik dat we bij de algemene beschouwingen aangeven dat we ons grote zorgen maken over de wijze waarop we in Raalte het thema duurzaamheid oppakken. De wijze waarop het college hieraan invulling geeft vinden wij zoals bekend onvoldoende. Hiervoor hebben we al verschillende moties ingediend.

En dat is dit jaar helaas niet anders. (motie 4)

Conclusie.

De PvdA kan zich op heel veel punten vinden in de begroting. Wij hebben grote waardering voor de wijze waarop is gereageerd op coronaproblematiek, en de wijze waarop dit vorig jaar al is verankerd in het Koersdocument Corona. Mensen zijn belangrijker dan regels.

Toch zijn er enkele voor ons heel belangrijke punten, waarop we het niet met de gemaakte keuzes eens zijn.

Met name op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling vinden wij dat de gemeente ernstig tekort schiet. Zodra zich een lastig dossier voordoet waarin keuzes gemaakt moeten worden waarmee niet

iedereen blij zal zijn, of het nu gaat om wonen of om duurzame ontwikkeling, dan wordt dat terzijde geschoven, en gaan we gewoon door met dat wat we altijd deden. Problemen worden doorgeschoven naar de toekomst. Na ons de zondvloed.

Besturen is het nemen van maatregelen die noodzakelijk zijn voor het algemeen belang, ook als dat moeilijk is en ook als onze achterban daar soms niet blij mee is. De portefeuillehouder doet dit niet. Ook deze gemeenteraad doet dat niet. En daarmee doen we Raalte en onze inwoners tekort. Dat spijt ons bijzonder.

We zullen ook in 2022 vanuit onze eigen visie en overtuiging op deze punten met u in discussie gaan. We doen dat, zoals u dat van ons gewend bent, vanuit een constructieve benadering. Want uiteindelijk zitten we er voor hetzelfde doel: “een krachtig Raalte waarin grote en kleine kernen leefbaar worden gehouden. Een samenleving waarin inwoners en partijen de ruimte krijgen om mee te denken en te doen. Een gemeente waarin de zorg voor elkaar blijft bestaan.”